

5-ci ÜRƏK ÇATIŞMAZLIĞINDA YENİLİKLƏR KONQRESİ

FAIRMONT HOTEL - FLAME TOWERS, BAKI

12-13 İYUN 2026

Ürək çatışmazlığı konsiliumu Endokrinoloq yanaşması

Dr.Xəyyam Eyvazov

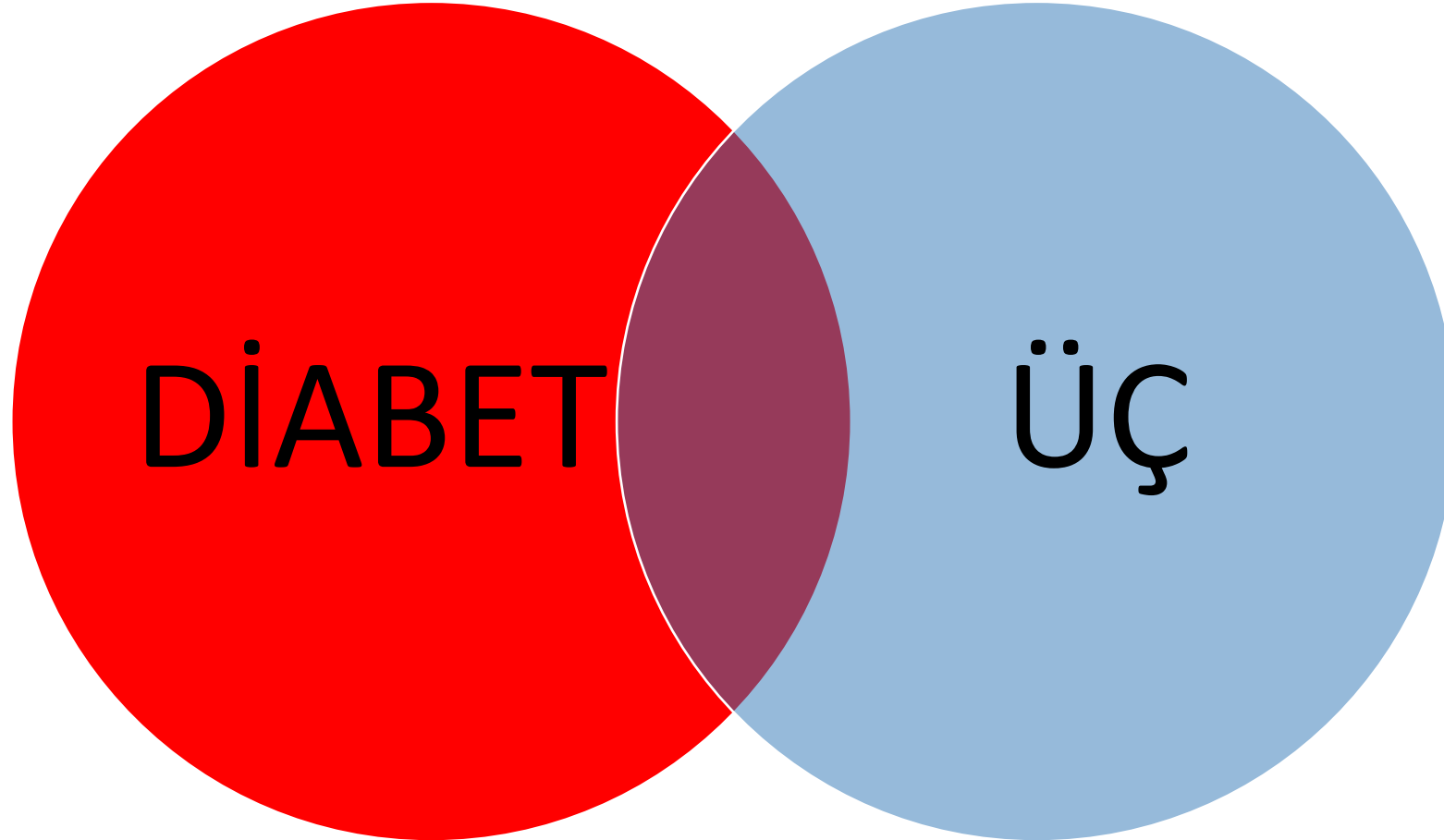
5-ci ÜRƏK ÇATIŞMAZLIĞINDA
YENİLİKLƏR KONQRESİ

Azərbaycan
Kardiologiya
Cəmiyyəti

12-13 İYUN 2026

FAIRMONT HOTEL - FLAME TOWERS, BAKI

Diabet və ÜÇ əlaqəsi

- Diabeti olan pasientlərdə ÜÇ riski Diabeti olmayanlarla müqayisədə 3 dəfə çoxdur
- Həm tip 1 həm də tip 2 diabet ÜÇ riskini artırır

Nichols GA, Gullion CM, Koro CE et al. The incidence of congestive heart failure in type 2 diabetes: an update, *Diabetes care*. 2004;27:1879–84

- Diabet xəstələrində ÜÇ (28%), sol mədəcik disfunksiyası (23%) yayğındır
- ÜÇ ilk kardivaskulyar ağırlaşma olaraq qarşımıza çıxma bilər

Boonman-de Winter LJ, Rutten FH, Cramer MJ et al. High prevalence of previously unknown heart failure and left ventricular dysfunction in patients with type 2 diabetes, *Diabetologia*. 2012;55:2154–62

Heart Failure: An Underappreciated Complication of Diabetes.

A Consensus Report of the American Diabetes Association *Diabetes Care* 2022;45:1670–1690

ÜÇ və Diabet əlaqəsi

- ÜÇ səbəbiylə 3 illik təqibdə Diabet əmələ gəlməsi 29%
- Kontrol qrupda isə 18%

Amato L, Paolisso G, Cacciatore F et al. Congestive heart failure predicts the development of non-insulin-dependent diabetes mellitus in the elderly. *Diabetes Metab.* 1997;23:213

- ÜÇ olanların 60 %-də İR vardır

Heart Failure: An Underappreciated Complication of Diabetes.
A Consensus Report of the American Diabetes Association *Diabetes Care* 2022;45:1670–1690

Endokrinoloji konsultasiya

- Qlikohemoqlobin 7.3 %
- Qan şəkəri qənaətbəxşdir
- Əlavə tövsiyyəməiz yoxdur

5-ci ÜRƏK ÇATIŞMAZLIĞINDA YENİLİKLƏR KONQRESİ

Azərbaycan
Kardiologiya
Cəmiyyəti

12-13 İYUN 2026

FAIRMONT HOTEL - FLAME TOWERS, BAKI

- 92 yaş kişi
- Atım fraksiyası azalmış ürək çatmazlığı(NHYA IV)
- ASÜDX
- Səyrici aritmiya
- Tip 2 ŞD (23 il)
- Xroniki xəstəlik anemiyası(dəmir defisiti?)
- Xroniki böyrək xəstəliyi 5-ci mərhələ
- Ciddi sarkopeniya
- Trofik ayaq yarası
- A1C 7.3 %
- AF 25%
- 50-60% karotis darlıq
- A/t 100/60,nbz 88 (aritmik)
- TS 22/dq
- Yüklənmə-Ortopnoe (auskultasiya,periferik ödem,venöz dolğunluq)
- NPH+bolus insulin
- SGLT2 inhibitor

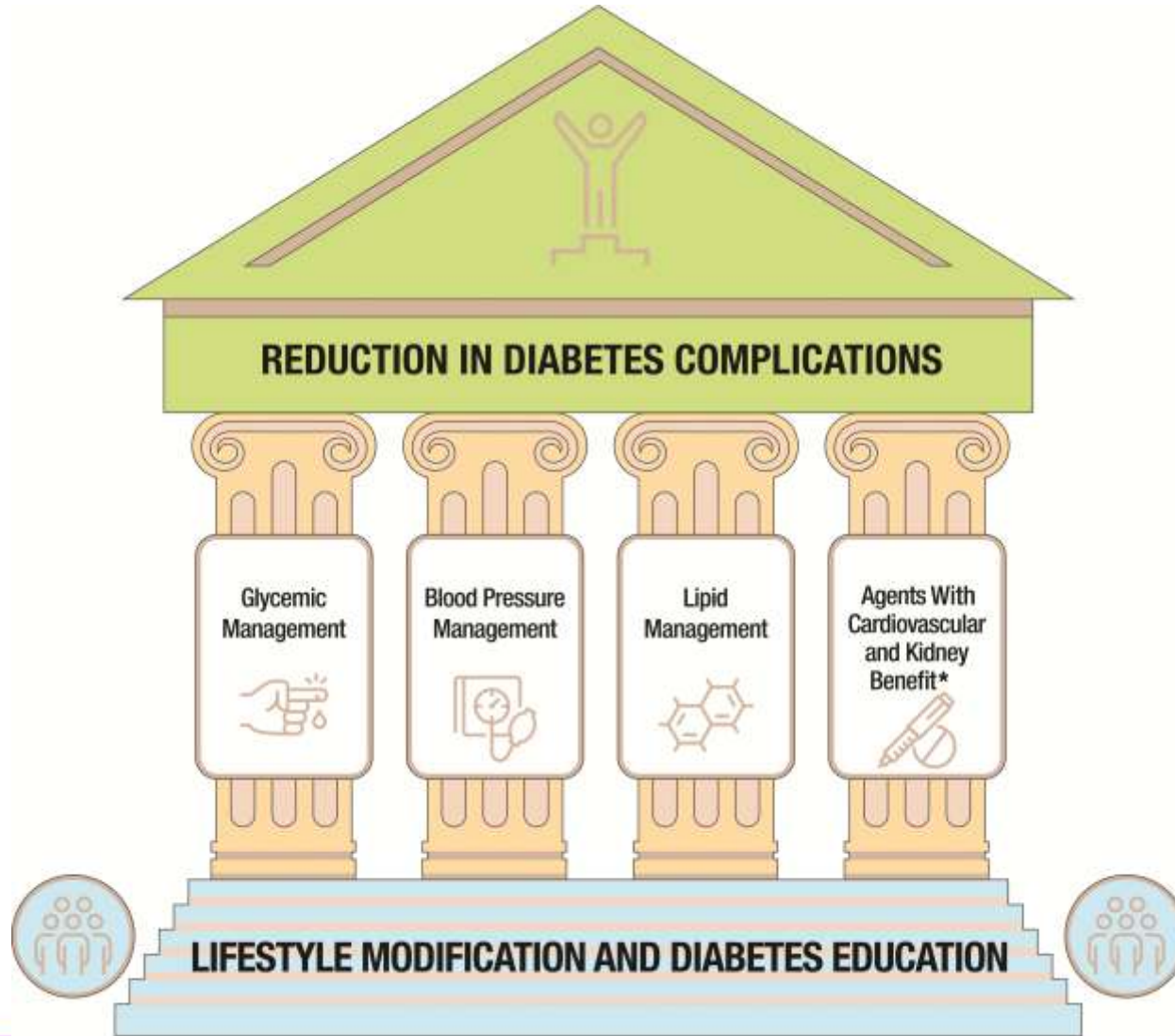
5-ci ÜRƏK ÇATIŞMAZLIĞINDA YENİLİKLƏR KONQRESİ

Azərbaycan
Kardiologiya
Cəmiyyəti

12-13 İYUN 2026

FAIRMONT HOTEL - FLAME TOWERS, BAKI

13. Older Adults: Standards of Care in Diabetes—2026

Diabetes Care 2026;49(Suppl. 1):S277–S296 | <https://doi.org/10.2337/dc26-S013>

*American Diabetes Association
Professional Practice Committee for
Diabetes**

5-ci ÜRƏK ÇATIŞMAZLIĞINDA YENİLİKLƏR KONQRESİ

Azərbaycan
Kardiologiya
Cəmiyyəti

12-13 İYUN 2026

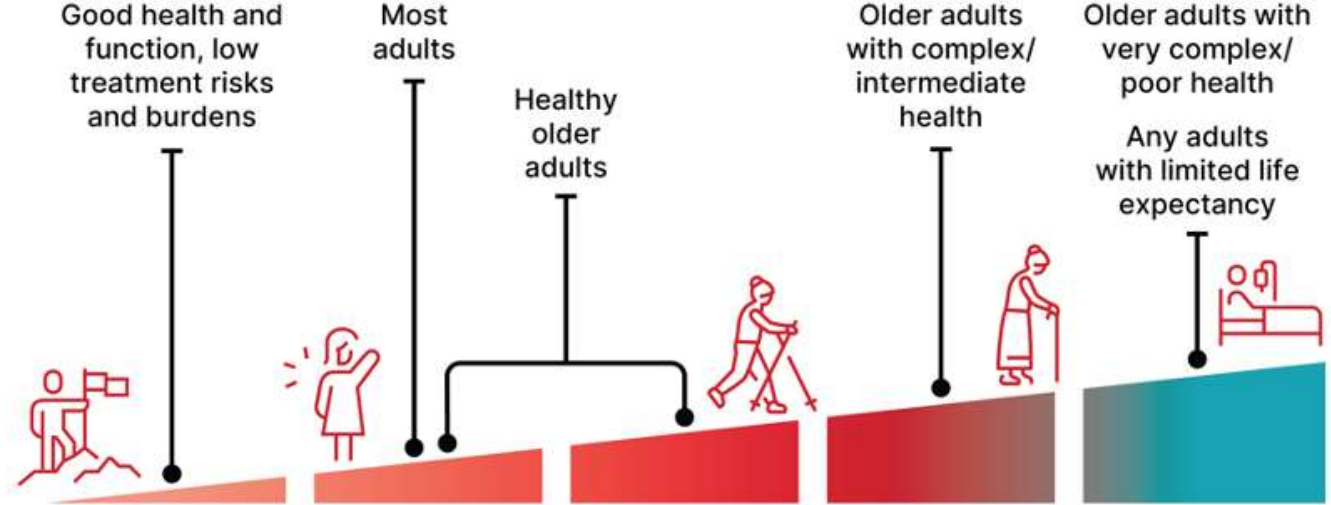
FAIRMONT HOTEL - FLAME TOWERS, BAKI

- Funksionallığı yaxşı olan və ağırlaşmalarsız yaşlı diabetlilər
- Funksionallığı azalmış və çoxsaylı ağırlaşmaları olan yaşlı diabetlilər
- Həyatının son dönəmində olan yaşlı diabetlilər

Sahə	Skrining üçün nümünə sual
Koqnitiv pozuntu / demensiya	Yaddaşınızda və ya düşünmə qabiliyyətinizdə dəyişiklik hiss etmisinizmi?
Delirium	Bu gün həftənin hansı günüdür?
Depressiya	Son bir ay ərzində özünüzü tez-tez kədərli, ümitsiz və ya ruhdan düşmüş hiss etmisinizmi?
Yıxılmalar və yıxılma riski	Son bir ildə yıxılmışınızmi və ya yıxılmaqdan qorxursunuzmu?
Frailty (kövrəklik sindromu)	Son zamanlar qeyri-adi yorğunluq və ya dayanıb dincəlmədən pilləkən qalxmaqda çətinlik olubmu?
Malnutrisiya	Son 6 ay ərzində istəmədən çəki itirmisinizmi?
Ağrı	Hazırda hər hansı ağrınız varmı?
Polifarmasiya	Lazım olduğundan çox dərman qəbul etdiyinizi və ya dərmanlarla bağlı problem yaşadığınızı düşünürsünüzmü?
Sarkopeniya	Otaqda yerimək və ya bir mərtəbə pilləkən qalxmaqda çətinlik çəkirsinizmi?
Funksional asılılıq	Gündəlik fəaliyyətlərinizi (geyim, yemək, çimmək) təkbaşına yerinə yetirə bilərsinizmi?

Dəyərləndirmə

Hədəf

5-ci ÜRƏK ÇATIŞMAZLIĞINDA YENİLİKLƏR KONQRESİ

Azərbaycan
Kardiologiya
Cəmiyyəti

12-13 İYUN 2026

FAIRMONT HOTEL - FLAME TOWERS, BAKI

Study	Microvascular		CVD		Mortality	
	Initial Trial	Long Term Follow-up	Initial Trial	Long Term Follow-up	Initial Trial	Long Term Follow-up
DCCT (DM-1) (A1c 7.2 vs. 9.1%)	↓	↓	↔	↓	↔	↓
UKPDS 33 (A1c 7.0 vs. 7.9%)	↓	↓	↔	↓	↔	↓
ACCORD (A1c 6.4% vs. 7.5%)	↓		↔		↑	
ADVANCE (A1c 6.3% vs. 7.0%)	↓		↔	↔	↔	↔
VADT (A1c 6.9% vs. 8.4%)	↓		↔	↔	↔	↔

Xəstə örnəyi-Dəyərləndirmə

- 92 yaş kişi
- Atım fraksiyası azalmış ürək çatmazlığı(NHYA IV)
- ASÜDX
- Səyrici aritmiya
- Tip 2 ŞD (23 il)
- Xroniki xəstəlik anemiyası(dəmir defisiti?)
- Xroniki böyrək xəstəliyi 5-ci mərhələ
- Ciddi sarkopeniya
- Trofik ayaq yarası

Funksionallığı azalmış və çoxsaylı
ağırlaşması olan xəstə

Həyatının son
dönəmində olan xəstə

Xəstə örnəyi-Müalicə hədəfi

- 92 yaş kişi (BÇİ)
- Atım fraksiyası azalmış ürək çatmazlığı(NHYA IV)
- ASÜDX
- Səyrici aritmiya
- Tip 2 ŞD (23 il)
- Xroniki xəstəlik anemiyası(dəmir defisiti?)
- Xroniki böyrək xəstəliyi 5-ci mərhələ
- Ciddi sarkopeniya
- Trofik ayaq yarası

Funksionallığı azalmış və çoxsaylı
ağırlaşması olan xəstə

Həyatının son
dönəmində olan xəstə

Hipoqlikemiya qorun
Simptomatik hiperqlikemiya qaç
Polifarmasiya qaç
Müalicəni sadələşdir
Həyat keyfiyyətini yaxşılaşdır

Xəstə örnəyi-Müalicə planı

Lasix infuziya 200 mg 2ml/s

Sacubitril/valsartan 24/26 mg ½ tb x 2d

Empagliflozin 10 mg x 1d

Fineron 10 mg x 1d

Rivoraxaban 15 mg x 1d

Asetilsalisil turşusu 100 mg x 1d

Atrorvastatin 20 mg x 1d

Karvedilol 6,25 mg x 2d

İnsultard 10 TV x 2d və Aktrapid 6TV x 3d

Allopurinol 100 mg x 2d

Ampisillin/sulbactam 1,5 x 2d i.v

Empaqlifozin stop

Fineron stop

Decludec 14 tv,(insulin aspart ehtiyac halında)

Linaqliptin 5 mg